

<https://doi.org/10.28925/2311-2425.2023.214>
УДК 811.111:801.73

**ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРЯМОГО
МОВЛЕННЯ ПЕРСОНАЖА-ТРИКСТЕРА У ХУДОЖНЬОМУ
ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ЗБІРКИ НІЛА ГЕЙМАНА
«СКАНДИНАВСЬКА МІФОЛОГІЯ»)**

Вітвіцька Н.М.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
ORCID iD 0000-0002-6255-4194
n.vitvitska@chnu.edu.ua

Єсипенко Н.Г.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
ORCID iD 0000-0002-6698-3201
n.yesypenko@chnu.edu.ua

This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Статтю присвячено аналізу лексико-граматичних особливостей прямого мовлення персонажа-трикстера у художньому дискурсі. Матеріалом дослідження слугувала збірка оповідань Ніла Геймана "Скандинавська міфологія". Нами здійснено аналіз наукових напрацювань з проблематики персонажного мовлення з метою формулювання теоретичних засад вивчення прямого мовлення персонажа-трикстера, вивчення лексичної канви та граматичних конструкцій, ужитих у прямому мовленні персонажа, розгляд отриманих результатів та формування висновків. Об'єктом дослідження є персонаж-трикстер Локі, один з головних героїв збірки Ніла Геймана «Скандинавська міфологія», та його пряме мовлення, зокрема, лексико-граматичні особливості. Аналіз лексичних і граматичних особливостей прямого мовлення персонажа-трикстера уможливорює висновки про використання у персонажному мовленні переважно нейтральної лексики з метою спростити комунікацію та збільшити вплив головного героя на інших персонажів. Водночас відзначаємо, що мовну характеристику Локі у досліджуваному творі формує не лише лексика, але й виразні граматичні ознаки на рівні синтаксису та морфології. У персонажному прямому мовленні переважають прості речення та розповідні конструкції, і вживаються дієслова на позначення активної дії. Саме ці лексико-граматичні особливості надають мовленню персонажа динамічності та експресивності. Такий стиль мовлення Локі допомагає підкреслити його характер

та роль у художньому тексті, створити унікальний образ трикстера, який привертає увагу читача і відображає його життєрадісну та енергійну натуру. Здійснений аналіз персонажного мовлення цього героя показує, що лексико-граматичні особливості мовлення персонажа-трикстера грають важливу роль у створенні художнього образу та динаміки дії у тексті збірки. Це дослідження може використовуватись філологами, культурологами та пересічним читачам, які проявлять зацікавленість у вивченні літературних персонажів та їх мовленнєвих особливостей.

Ключові слова: персонаж-трикстер, персонажне пряме мовлення, художній дискурс, художній текст, художній образ, тематична група, лексико-семантична група

Natalia Vitvitska, Nadia Yesyenko. Lexical and Grammatical Features of Direct Speech of the Trickster-Character in Fiction Discourse (Based on the Material of Neil Gaiman's Collection "Scandinavian Mythology")

The article is devoted to the analysis of lexical and grammatical features of direct speech of a trickster character in literary discourse. The material for the study was taken from Neil Gaiman's collection of short stories "Scandinavian Mythology". This article includes an analysis of previous studies with the aim of forming the theoretical basis for studying the direct speech of a trickster character, analysis of lexical and grammatical constructions used in the character's direct speech, consideration of the results obtained and drawing conclusions. The subject of the article is the lexical and grammatical features of the direct speech of the trickster character, Loki, being one of the main characters of Neil Gaiman's collection "Norse Mythology". The object of the article is the trickster character and his direct speech, in particular his lexical and grammatical features. Summarizing the analysis of lexical and grammatical features of the direct speech of the trickster character in Neil Gaiman's collection "Norse Mythology", we can determine that this character uses mainly neutral vocabulary in order to simplify communication and increase his influence on other characters. However, it is important to note that the linguistic characterization of a trickster is formed not only by vocabulary, but also by grammar, syntax, and morphology. In his direct speech, Loki uses simple sentences and narrative structures, and actively uses verbs to indicate dynamic actions. This makes his speech lively and expressive. This style of speech helps to emphasize the character's temper and role in a literary text, to create a unique image of the trickster that attracts the reader's attention and reflects his cheerful and energetic nature. In general, the lexical and grammatical features of the trickster character's speech play an important role in creating an artistic image and the dynamics of action in the text of the collection.

Key words: *trickster, character's direct speech, fiction discourse, literary text, artistic image, thematic group, lexical-semantic group*

Вступ. Образ персонажа зазвичай є комплексним явищем, яке складається з багатьох факторів, таких як його характер, зовнішність, сфера діяльності, коло спілкування, уявлення про себе і ставлення до оточення. Проте найголовнішим фактором творення персонажа є його власне мовлення, яке повністю розкриває внутрішній світ героя та робить його характеристику більш цілісною.

Актуальність дослідження зумовлена спорадичністю вивчення лексико-граматичних особливостей прямого мовлення персонажа-трикстера, який є одним із найцікавіших та найбільш яскравих персонажів у світі мистецтва, літератури, кіно та коміксів, адже для нього характерна «антиповедінка» з критикою суспільства та постійними трансформаціями образу. Вивчення лексики та граматики прямих висловлювань персонажа-трикстера, який представлений як один із головних героїв у збірці міфів Ніла Геймана «Скандинавська міфологія», дозволить детальніше проаналізувати особливості характеру цього персонажа та з'ясувати, як з допомогою лексичних та граматичних засобів змальовуються у канві твору його риси характеру.

Аналіз теоретичних розвідок показав, що дослідженням персонажа-трикстера в різні часи займалися такі провідні дослідники, як Д. Брайнтон (Brinton, 1868), Ф. Боас (Boas, 1898), П. Радін (Radin, 1999), М. Еліаде (Eliade, 1987), К. Кереней (Kerenyi, 1999), К. Юнг (Jung, 1991), К. Леві-Стросс (Levi-Stauss, 2001), Є. Мелетинський (Meletinsky, 1994), М. Ліповецький (Lipovetsky, 2009), В. Тернер (Turner, 1983) та інші. Серед вітчизняних досліджень заслуговує на увагу напрацювання М. Турчини «Архетип трикстера та його втілення в художніх образах Козла і Маланки» (2022), в якому вивчається втілення трикстера в українському фольклорі.

Важливо зазначити, що сучасні лінгвістичні дослідження мають антропоцентричний підхід, де людина постає головним суб'єктом реальності з усіма її діями, відчуттями, емоціями та взаєминами в суспільстві. У творах мистецтва персонаж виступає як репрезентація людської особистості, як важлива ланка, що зв'язує реальний світ із вигаданим світом. «Персонаж (фр. *personnage*; від лат. *persona* – особа, маска, особа) – це художній образ суб'єкта дії з притаманним духовним ядром (або його подобою), рисами зовнішності та поведінки» (Фролова, 2018, с. 53).

«Трикстер» (англ. *trickster* – брехун, спритна людина) вперше було вжито антропологом Денілом Брінтоном у 1868 році для опису комічного персонажа, який часто з'являється в казках і легендах місцевого населення Північної Америки. Проте у сферу наукового обігу персонажа трикстера було введено американським антропологом Полом Радіаном. Його дослідження стосувалось культурологічного дослідження міфології індіанців племені Віннебаго (Турчина, 2022, с. 103).

В стародавніх міфах трикстер проявляє себе як антисоціальний герой, який намагається перебудувати соціальний устрій. Він ігнорує правила, встановлені суспільством, керуючись тільки власними бажаннями та інстинктами, часто стає причиною соціокультурних змін, які виглядають як лихо чи шкода. Для досягнення своїх цілей триксер використовує обман, трюки, провокації, трансформації і безкінечну кількість реінкарнацій і змін у зовнішності. Однак завдяки хитроцям та випадковості цей персонаж почасти рятує світ, не роблячи при цьому нічого героїчного (Danisova, 2022, с. 22).

Один із найвпливовіших дослідників архетипу персонажа-трикстера, Мак Лінскотт Рікеттс, розглядає цей персонаж як триформну фігуру, що включає в себе “хитрого дурня, творчого трансформатора і культурного героя», який відіграє багато ролей: творець світу і творець хаосу; вбивця монстрів і викрадач денного світла, вогню, води; надмірно марнославний, брехливий і хитрий жартівник” (W.J.H. & W.G.D., 1997). Рікеттс намагається дослідити суперечливу природу шулера і припускає, що трикстер як творець культури, є оригінальною, але спірною фігурою (Суздалева, 2012).

Іншими словами, “Жоден інший персонаж у літературі, усній чи письмовій, так не збиває нас з пантелику, як Трикстер. Він без сумніву ідентифікується з творчими силами, часто приносячи такі визначальні поняття культури, як вогонь або основні харчові продукти, але, водночас, постійно веде себе в антисоціальний спосіб, який тільки можна собі уявити. Ми сміємося з його бід і його дурості, нас бентежить його “проміскуїтет”, але його творчий розум захоплює нас і підтримує у нас сподівання на те, що ми можемо подолати соціальні обмеження, на які постійно наштовхуємося” (Babcock-Abrahams, 1975).

Варто зазначити, що зацікавлення персонажем-трикстером лише зростає на сучасному етапі дослідження і набирає обертів. Прикладами персонажа-трикстера у культурі різних народів постають такі герої, як африканський Анансі – герой книги англійського письменника Ніла Геймана “Сини Анансі”, китайський Сунь Укун – персонаж-маг та аніме Dragon Ball, скандинавський бог Локі – один із найяскравіших персонажів всесвіту, створеного кінокомпанією Marvel (*Britannica*, n.d.).

Персонаж Локі походить з скандинавської міфології, де він згадується як компаньйон великих богів Одіна та Тора, який допомагає їм у своїх хитрих планах. Проте він часто створює неприємності для цих богів і навіть став причиною смерті одного з богів, Юальдра. Для покарання він був

прив'язаний до скелі, в такий спосіб спостерігаємо посилення до грецьких постатей Прометея і Тантала. У всесвіті Marvel Локі згадується в 1949 році в коміксі “Venus #6”, а потім періодично з'являється у випусках коміксів “Journey into Mystery”, “Thor”, “Месники” та інших серіях. В 2014 році виходить окрема серія “Loki: Agent of Asgard”, де йому відведено головну роль (*Britannica*, n.d.).

Як зазначалося, матеріалом дослідження обрана збірка Ніла Геймана “Скандинавська міфологія” (Norse Mythology), тому пропонуємо декілька визначальних фактів про неї. Ця збірка вийшла друком у 2017 році і є “авторською сміливою інтерпретацією величних північних казок”. Основними героями збірки постають такі персонажі, як Одін, найсильніший із богів; Тор, син Одіна, надзвичайно сильний, проте не найрозумніший з богів; Локі, син Одіна, син гігантів, трикстер і нездоланий маніпулятор. Сам автор у передмові до книги характеризує Локі наступним чином: “Локі – надзвичайно привабливий, переконливий, правдоподібний, найхитріший і найпроникливіший з усіх мешканців Асгарда. Тож шкода, що в ньому стільки темряви, заздрості та хтивості. Локі робить світ цікавішим, але менш безпечним...” (Gaiman, 2017).

У нашому дослідженні ми фокусуємо увагу на вивченні лексико-граматичних особливостей прямого мовлення останнього персонажа, спираючись на відсутність лінгвістичної розвідки щодо літературної постаті Локі.

Художній образ персонажа відображається через його мовну характеристику, яка слугує одним з основних джерел інформації про нього, яку читач або глядач може безпосередньо отримати з книжок, коміксів, фільмів, серіалів тощо. Образ і характер героя формується через мову персонажа, яка включає в себе інформацію про зовнішній вигляд, психологічну характеристику персонажа, рівень освіти та розумового розвитку, взаємини з навколишнім світом, світогляд та світосприйняття. Через використання певної лексики і фразеологізмів, граматичних конструкцій у прямому та непрямому мовленні персонажа формується загальний образ та характеристика героя (Фінько, 2018, с. 164).

Слід також зауважити, що мовленню персонажа притаманні певні індивідуальні риси, характерні лише цьому герою. За допомогою цих характеристик створюється мовна характеристика персонажа: читач або глядач формує уявлення про персонажа не з портретного опису героя чи слів

інших персонажів, а сам створює для себе його образ крізь призму діалогів з іншими персонажами, особливостей вживання лексики, різноманітності художніх засобів, вкладених в пряме мовлення літературного героя.

Ведучи мову про лінгвальні особливості мовлення персонажів, зазначаємо, що вони відтворюються на різних мовних рівнях: фонографічному, морфологічному, лексичному і синтаксичному. При злитті всіх цих рівнів утворюється цілісний мовний образ. Особливості мовлення персонажа може відображатись на морфологічному рівні, коли персонаж схильний до надмірного використання певної морфеми; на синтаксичному рівні, коли мовлення героя багате на певні типи синтаксичних структур, зокрема, занадто короткі або занадто довгі речення (Харитонов, 2007, с. 80).

Відомо, що слово є одним із найважливіших елементів мовної комунікації, виступаючи одночасно засобом викладу думки та її естетичного оформлення. Різноманітні семантико-стилістично причини, які виникають відповідно до характеру відносин між окремими одиницями лексичної системи, зумовлюють вибір слова, яке визначає специфіку стилю. Зі стилістичної точки зору лексику англійської мови поділяють на нейтральну, яка складає найбільшу групу, і на противагу їй виокремлюють дві інші головні підгрупи – стандартна розмовна лексика та літературна/книжна лексика (Алексєєнко Н.М., Бутко Л.В., Шабуніна В.В., 2019, с. 26).

Застосувавши методи суцільної вибірки і кількісно-порівняльного аналізу лексем у прямому мовленні персонажа-трикстера, ми побачили, що переважає нейтральна лексика і майже відсутні розмовна й літературна. Із 2534 слів, відібраних для аналізу, 2525 відносимо до нейтральної лексики. Цей факт можна пояснити широким віднесенням до нейтральної лексики назв навколишніх речей, продуктів людської діяльності, різноманітні явища та якості, тварини, рослини, тобто усе, що пов'язане із рутинним життям. Наприклад, серед проаналізованих дієслів у мовленні Локі домінують дві лексико-семантичні підгрупи: 1) розумові операції: *judge, know, decide, imagine, thought, overlook, advise*; 2) активні дії: *make, want, tell, show, grow, behave, fold up, ransom, cut off, violate, build, point out, propose, describe, finish, do, begin, beat, ask, leave, haul, crawl, fly, bring, count, marry, speak, ruin, sit, burn, eat, break, chew, move, tear, destroy, kill, catch*. Як ми зазначали вище, незважаючи на негативні якості, персонаж-трикстер може виступати рушієм прогресу і спонукати інших персонажів до активних дій. Хоча ці дії не

завжди можна назвати корисними та правильними, як, до прикладу, заклик до вбивства: “*I ought to kill her. She shows disrespect*” (Gaiman, 2017).

Щодо літературної лексики, то тут Локі вживає прикметник «mighty», у звертанні до свого брата, бога Одіна: “*But—and I appeal to **mighty** Odin here—if you cut off any of my neck, you are violating the terms of our agreement, which promised you my head, and my head only*” (Gaiman, 2017). З уст Локі це можна розцінити як лестощі та маніпуляції з надією зберегти своє життя, що є характерною рисою персонажа-трикстера: врятуватись будь-якими шляхами.

Щодо розмовної лексики, то спостерігаємо використання ідіоми “make no bones about something”: “...*what this stranger is proposing to do is, to **make no bones about it, quite impossible...***” (Gaiman, 2017). За визначенням онлайн словника Collins ця ідіома означає “не зволікати з висловленням свої думок та почуттів, навіть якщо іншим людям це не сподобається” (“*to not hesitate to express your thoughts or feelings about something, even though other people will not like what you say*”). На наш погляд, вживання цієї ідіоми у прямому мовленні персонажа-трикстера вказує на таку рису його характеру, як прямолінійність.

При аналізі прямого мовлення персонажу звертаємо особливу увагу на співвідношення частин мови, оскільки використання тої чи іншої частини мови в тексті художнього твору може слугувати засобом виразності. До прикладу, велика кількість прикметників почасти означає експресивність та високу емоційність персонажа; дієслова акцентують увагу читача на дії, що надає мовленню динамічності та експресивності (Мельник, 2015). Використавши раніше відібрані нами 2534 слова та кількісно-порівняльний-аналіз, встановлюємо таке частиномовне співвідношення: дієслова – 25%; іменники – 19%; займенники – 17%; прийменники – 10%; прикметники – 6%; прислівники – 9%, детермінативи – 11%; сполучники – 3%. Як бачимо, у прямому мовленні трикстера Локі переважають дієслова, що вказує на динамічність мовлення персонажа, та іменники, що зумовлено, власне, їх номінативною функцією.

Лексика як система передбачає виокремлення в ній підсистем, які підпорядковуються принципу ієрархії. До таких підсистем, зокрема, належать лексико-семантична група і тематична група. Український дослідник, Л.А. Лисиченко звертає увагу на те, що тематичні групи – “слова різних частин мови, об’єднані спільним відрізком дійсності” (Кобець, 2012, с. 129). В свою чергу Я.В. Синегуб відзначає, що лексико-семантичні групи це

“об’єднання двох, кількох або багатьох слів за їх лексичним значенням” (Кобець, 2012, с. 129).

Тобто, слова, які утворюють одну лексико-семантичну групу зазвичай належать до однієї частини мови, тоді як тематичну групу можуть формувати слова, що належать до різних частин мови і об’єднані лише спільною ідеєю або концептом. Оскільки у центрі нашої уваги є мовлення персонажа-трикстера, то доцільно спробувати виділити тематичну групу під назвою “Trickery” (“Брехливість”), до якої ми відносимо такі лексичні одиниці: *funny, finest, biggest, wisest, cleverest, trickiest, most intelligent, best-looking, ploy, fool’s errand, curious, unfortunate mistake, enormous pile* (Gaiman, 2017). Прикладом лексико-семантичної групи можуть виступати дієслова на позначення активних дій, виділені нами раніше.

Окрім зв’язків на лексичному рівні, у будь-якій мовній системі встановлюються певні граматичні зв’язки, які будуються між словами, словосполученнями та реченнями, а галузь науки, яка вивчає їх, є синтаксис. Дослідження синтаксичних особливостей персонажного мовлення ми розпочнемо з аналізу структурних типів речення. За визначення терміну “речення” приймаємо таке: речення – це “граматична одиниця, яка складається з одного або більше слів, починається з великої літери та виражає завершену думку” (Харитонов, 2007, с.80). Будь-яке речення містить одну або декілька частин, які можуть бути незалежними та залежними, або, як їх ще називають, підрядними. За структурним критерієм виділяють чотири типи речень: 1) прості – складаються лише з однієї незалежної частини (e.g. “*Today’s Loki is here to save you and to take you home*”) (Gaiman, 2017); 2) складнопідрядні – складаються з однієї незалежної та, як мінімум, однієї залежної частини (e.g. “*If you want to grow up to be as strong as Thor, you should eat the goat bone-marrow*”) (Gaiman, 2017); складносурядні – включають в себе дві і більше незалежні частини, об’єднані комою чи сурядним сполучником (e.g. “*I’m old but I’m lucky*”) (Gaiman, 2017); змішані – включають в себе складнопідрядні та складносурядні (e.g. “*If on the first day of summer any of the wall is unfinished—and it will be—then we pay him nothing at all*”) (Gaiman, 2017).

Аналізуючи синтаксичний рівень прямого мовлення персонажа-трикстера, формуємо вибірку з 243 речень неоднорідних за своїм складом. Кількісно-порівняльний аналіз показав наступне співвідношення: прості речення – 168 (69%); складнопідрядні – 48 (20%); складносурядні – 17 (7%);

змішані – 10 (4%). Спостерігаємо, що прості речення переважають у мовленні Локі. Такий лінгвістичний факт пояснюємо тим, що Локі як трикстер, який часто вдається до маніпуляцій та обману, зосереджений на тому, щоб його повідомлення було коротким та змістовним, швидко сприймалося іншими персонажами, тому не ускладнює своє мовлення складними синтаксичними конструкціями.

Окрім структурної класифікації речень, звертаємо увагу на комунікативну класифікацію речень, яка ділить речення за їхньою метою висловлювання. Відповідно до цієї класифікації фіксуємо у персонажному мовленні Локі чотири види речень: 1) розповідне – дає інформацію про певні факти, явища, дії (e.g. *“I might have wisely arranged for protection from knifeblades”*) (Gaiman, 2017); 2) питальне – запитує про певні факти, явища та події (e.g. *“How do I look?”*) (Gaiman, 2017); 3) наказове – віддає наказ або команду (e.g. *“Shut up, Thor”*) (Gaiman, 2017); 4) окличне – виражає здивування та інше емоційне ставлення мовця до подій (e.g. *“So good to see you!”*) (Gaiman, 2017). Кількісно-порівняльний аналіз показав, що у прямому мовленні персонажа-трикстера переважають розповідні речення – 191 одиниця, що становить 78,5% усіх речень; питальні речення складають 10% (24), наказові – 6,5% (16), окличні – 5% (12). Переважання розповідних речень у діалогах Локі вказує на те, що персонаж намагається одурити інших героїв, розповідаючи неймовірні історії. Як, до прикладу, в уривку: *“Hello, sons of Ivaldi. I have asked around, and people here tell me that Brokk and Eitri, his brother, are the greatest dwarf craftsmen there are or have ever been”* (Gaiman, 2017).

Підсумовуючи усе вищесказане, ми можемо зазначити, що у прямому мовленні персонажа-трикстера переважає нейтральна лексика як засіб спрощення комунікації та збільшення впливу на інших персонажів. Однак, мовна характеристика персонажу відкривається не тільки через лексику, а й через граматику: вживання простих речень, велика кількість розповідних речень, переважання дієслів у прямому мовленні – все це робить мовлення персонажа-трикстера динамічним.

ДЖЕРЕЛА

1. Алексеєнко Н. М., Бутко Л. В., Шабуніна В. В. (2019) Лінгвістичний аналіз тексту: практикум: навчальний посібник. Кременчук.
2. Кобець Л.К. (2012) Лексико-семантична група як складник лексико-семантичної системи. *Мова і культура. Вип. 15*. 129-135.

3. Мельник Т. (2005). Образність художнього тексту через призму лінгвістичного аналізу: посібник для студентів-філологів. Севастополь.
4. Суздалева Ю. (2012). Архетип трікстера у європейському філософсько-літературному дискурсі. *Вісник психології і педагогіки*. № 8.
5. Турчина М. (2022). Архетип трікстера та його втілення в художніх образах Кози та Маланки (на прикладі ораторії Ганни Гаврилець «Барбівська коляда»). *Культурологічна думка*. Т. 22, № 2. 102–111.
6. Фінько А. (2018). Репрезентація мовної особистості в англomовному художньому дискурсі. *Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання: зб. тез Міжнародної студентської науково-технічної конф., 26-27 квітня 2018 року*. Тернопіль: ТНТУ. 164–165.
7. Фролова І., Омецинська О. (2018). Специфіка художнього дискурсу та його аспектів. *Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Іноземна філологія*. 2018. 87. 52-61
8. Харитонов І. К. (2007). *Теоретична грамати́ка сучасної англійської мови: навч. посіб.* Тернопіль: Навч. Книга – Богдан
9. Babcock-Abrahams, B. (1975). "A Tolerated Margin of Mess": The Trickster and His Tales Reconsidered. *Journal of the Folklore Institute*. Vol. 11 (3). P. 147. <https://doi.org/10.2307/3813932>
10. Danišová, N. (2022). Notes on the trickster as a literary character in archnarratives. A brief initial analysis. *Ars Aeterna*. Vol. 14 (1). 21–35. <https://doi.org/10.2478/aa-2022-0003>.
11. Gaiman, N. (2017). *Norse Mythology*. New York: W. W. Norton & Company
12. Grammar and Mechanics. Overview of Sentence Structure. Academia: web page. Retrieved August 10, 2023 from https://www.academia.edu/30874835/GRAMMAR_AND_MECHANICS_Overview_of_Sentence_Structure
13. W. J. H & W. G. D (Eds.). (1997). *Mythical Trickster Figures: Contours, Contexts, and Criticisms*. University of Alabama Press.
14. Ricketts, M. (1966). The North American Indians Trickster. *History of Religions*. Chicago: The University of Chicago Press. Vol. 5. 327-350.
15. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Loki | Mythology, Powers, & Facts. Encyclopaedia Britannica. Retrieved on August 3, 2023, from <https://www.britannica.com/topic/Loki>

REFERENCES

1. Alekseenko, N. M., Butko, L. V., Shabunina V. V. (2019) *Linhvistychnyi analiz tekstu: praktykum: navchalnyi posibnyk*. Kremenchuk. (in Ukrainian)
2. Kobets, L.K. (2012) *Leksyko-semantychna hrupa yak skladnyk leksyko-semantychnoi systemy*. *Mova i kultura*. Vyp. 15. 129-135. (in Ukrainian)
3. Melnyk, T. (2005). *Obraznist khudozhnoho tekstu cherez pryzmu linhvistychnoho analizu: posibnyk dlia studentiv-filolohiv*. Sevastopol. (in Ukrainian)
4. Suzdaliyeva, Yu. (2012). *Arkhetyp trikstera u yevropeiskomu filosofsko-literaturnomu dyskursi*. *Visnyk psykhologhii i pedahohiky*. Vol 8. (in Ukrainian)
5. Turchyna, M. (2022). *Arkhetyp trykstera ta yoho vtilennia v khudozhnikh obrazakh Kozy ta Malanky (na prykladі oratorii Hanny Havrylets «Barbivska koliada»)*. *Kulturolohichna dumka*. Vol. 22 (2), 102–111. (in Ukrainian)
6. Finko, A. (2018). *Reprezentatsiia movnoi osobystosti v anhlomovnomu khudozhnomu dyskursi*. *Pryrodnychi ta humanitarni nauky. Aktualni pytannia: zb. tez Mizhnarodnoi studentskoi naukovo-tekhnichnoi konf., 26-27 kvitnia 2018 roku*. Ternopil: TNTU. 164–165. (in Ukrainian)

7. Frolova, I., Ometsynska, O. (2018). Spetsyfika khudozhnoho dyskursu ta yoho aspektiv. *Visnyk KhNU im. V.N. Karazina. Inozemna filolohiia*. 87, 52-61. (in Ukrainian)
8. Kharytonov, I. K. (2007). Teoretychna hramatyka suchasnoi anhliiskoi movy: navch. posib. Ternopil: Navch. knyha. (in Ukrainian)
9. Babcock-Abrahams, B. (1975). "A Tolerated Margin of Mess": The Trickster and His Tales Reconsidered. *Journal of the Folklore Institute*. Vol. 11 (3). P. 147. <https://doi.org/10.2307/3813932>. (in Ukrainian)
10. Danišová, N. (2022). Notes on the trickster as a literary character in archnarratives. A brief initial analysis. *Ars Aeterna*. Vol. 14 (1). 21–35. <https://doi.org/10.2478/aa-2022-0003>
11. Gaiman, N. (2017). Norse Mythology. New York: W. W. Norton & Company.
12. Grammar and Mechanics. Overview of Sentence Structure. Academia: web page. Retrieved August 10, 2023 from https://www.academia.edu/30874835/GRAMMAR_AND_MECHANICS_Overview_of_Sentence_Structure
13. W. J. H & W. G. D (Eds.). (1997). Mythical Trickster Figures: Contours, Contexts, and Criticisms. University of Alabama Press.
14. Ricketts, M. (1966). The North American Indians Trickster. *History of Religions*. Vol. 5. 327-350. Chicago: The University of Chicago Press.
15. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Loki | Mythology, Powers, & Facts. Encyclopedia Britannica. Retrieved on August 3, 2023, from <https://www.britannica.com/topic/Loki>.

Дата надходження статті до редакції: 20.09.2023.

Прийнято до друку: 12.10.2022